Opłata pocztowa uiszczona gotówką Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata miesięczna 1 zł. 50 gr.
wraz z dodatkiem „Sprawy Dewizowe"
i przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr. EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr. 9 (10) Warszawa, 15 kwietnia 1937 r. Rok II

WYŁĄCZENIE WYDATKÓW I KOSZTÓW Z PODSTAWY WYMIARU PODATKU OD OBROTU PRZEDSIĘBIORSTW EKSPEDYCYJNYCH

W myśl ust. (1) pkt. 5 art. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym za podstawę opodatkowania obrotu przedsiębiorstw ekspedycyjnych uważa się sumę prowizyj, komisowego oraz wszelkich innych wynagrodzeń za wykonane świadczenia i usługi. Z tego wynika w sposób oczywisty, że *nie wlicza się do obrotu wydatków i kosztów poniesionych za klienta* (zleceniodawcę), jak to kosztów cła wraz z opłatą manipulacyjną, kosztów przewozu cudzymi środkami przewozowymi (koleją, statkiem itp.), kosztów ubezpieczenia towarów, kwot wypłacanych innym przedsiębiorstwom ekspedycyjnym, których pomocą posługiwał się ekspedytor przy wykonywaniu zawartej umowy, opłat za ekspertyzę towaru, należności kranowych, brzegowych i za przeładunek — *o ile w myśl umowy zleceniowej są one poniesione za klienta.*

Jeżeli umowa zleceniowa o ekspedycję lub spedycję opiewa na ryczałt obejmujący już wszelkiego rodzaju kosztu (cła, koszty przewozu cudzymi środkami przewozowymi itp.), nie mogą być one traktowane jako poniesione za klienta i dlatego *nie* podlegają wyłączeniu.

Poniżej przytaczamy wyrok NTA w tej właśnie kwestii, ogłoszony w nr 26 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu za r. 1935 pod poz. 595.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 13 WRZEŚNIA 1935 R. L. D. V. 27273/4/35

w sprawie wyłączania z podstawy wymiaru podatku przemysłowego od obrotu dla przedsiębiorstw ekspedycyjnych wydatków na fracht, przewóz i ubezpieczenie.

Wyciąg z wyroku NTA z dn. 4 czerwca 1935, l. rej. 7734/33

W istocie więc spór sprowadza się do kwestii obrazy prawa materialnego, co zresztą skarga osobno zarzuca, a mianowicie art. 5 p. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym. Chodzi w szczególności o włączenie do obrotu sumy 137.713,71 złotych i 1.715,13 złotych. Według niekwestionowanego przez skarżący protokółu badania ksiąg handlowych z 9 lipca 1932 roku pierwsza z tych sum przedstawia kwoty wypłacone przez skarżącą za frachty i przewóz towarów samochodami, druga zaś kwoty wypłacone za asekurację. Władza uzasadnia orzeczenie tym, że firma zawierała umowy o ryczałtowe wynagrodzenie za przewóz, że więc przyjmowała na siebie obowiązek pokrycia z własnych funduszów i na własny rachunek wydatków, związanych z wykonaniem zleceń, że w konsekwencji wymienione sumy nie są wydatkami dokonanymi na rachunek zleceniodawców, lecz stanowią własne koszty handlowe. Skarga w istocie nie przeciwstawia się temu poglądowi, uznając za słuszną praktykę władz skarbowych, które żądają dowodu, że pewne wpływy nie są wynagrodzeniem ekspedytora, lecz stanowią zwrot wydatków za klienta, uważa jednak, że dowodem takim nie musi być rachunek, w którym są wyspecyfikowane poszczególne kwoty, gdyż dokładny obraz pobieranych od klientów kwot dają księgi. Jednakowoż księgi dają obraz tego, co ekspedytor pobrał od klientów i tego, co trzecim osobom w związku z wykonaniem zlecenia zapłacił, ale nie mogą dać dowodu, że sumy odnośne ekspedytor zapłacił za klientów względnie, że są to sumy przechodnie, o których mówi powołany w skardze wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 21 września 1932 r. l. rej. 3752/30. Ten charakter odnośnych sum może się bowiem okazać tylko z zawieranych przez ekspedytora umów i ze składanych klientom rachunków, bo tylko na tej podstawie da się stwierdzić, czy sumy odnośne zostały zarachowane klientowi w tej wysokości, w jakiej zostały zapłacone. Skarga zaś nie przeczy, że były zawierane umowy ryczałtowo o przewóz, nie może więc zasadnie twierdzić, że sporne sumy są przechodnimi, ponieważ klient nawet nie zna ich wysokości. Zresztą w wyroku z 6 lutego 1933 r. l. rej. 681/30 w sprawie ze skargi Banku Handlowego w Warszawie Trybunał uzasadnił pogląd, że należą do kosztów handlowych tego rodzaju sumy, które nie zostały pobrane od klientów w tej samej wysokości, w jakiej były wypłacone przez przedsiębiorcę, oraz, że w tym wypadku podlega opodatkowaniu nie różnica między sumą pobraną od klienta i sumą wypłaconą przez przedsiębiorcę, ale cała suma pobrana od klienta. Wprawdzie wyrok ten odnosi się do przedsiębiorstwa bankowego, ale to nie zmienia charakteru kwestii, o którą w niniejszym wypadku chodzi *).

Odpowiednio do stanowiska NTA, znowelizowany tekst rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku przemysłowym ogłoszony w dniu 29 grudnia 1936, DURP, 1936, poz. 649, stanowi w § 26 ust. (2):

„W przedsiębiorstwach ekspedycyjnych nie wyłącza się z podstaw opodatkowania wszelkich wydatków i kosztów, bez względu na ich rodzaj, jak np. koszty przewozu obcymi środkami przewozowymi, wydat-

*) Identycznie—uchwała kolegium zwiększonego NTA z d. 26 października 1935, l. rej. 7035/33 i wyrok NTA z d. 18 listopada 1935, l. rej. 7782/33, OPA, 1936, poz. 1380.

ki na opłacenie cła, składowego, ubezpieczenia itp., jeżeli umowa o ekspedycję lub spedycję opiewa na ryczałt wynagrodzenia, tzn. bez obowiązku wyliczania się wobec zleceniodawcy z wysokości faktycznie poniesionych wydatków i kosztów".

Wyjątek stanowią koszty poniesione przy ładunkach zbiorowych — jeśli nawet umowa opiewa na ryczałt wynagrodzenia. Koszty poniesione w tym wypadku przez ekspedytora podlegają wyłączeniu z podstawy opodatkowania.

Tę ulgę wprowadza niżej podany okólnik. (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu 1936, poz. 566).

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 3 LIPCA 1936 R.
L. D. V. 38008/4/36
w sprawie ulg w podatku przemysłowym od obrotu dla przedsiębiorstw ekspedycyjnych

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1934 r. nr 76, poz. 716) wyłącza z urzędu (bez obowiązku składania indywidualnych podań) z podstaw podlegającego podatkowi przemysłowemu od obrotu przychodu brutto przedsiębiorstw ekspedycyjnych następujące wydatki:

a) koszty cła (wraz z opłatami manipulacyjnymi),
b) koszty przewozu cudzymi środkami przewozowymi (koleją, statkiem itp.),
c) koszty ubezpieczenia towaru,
d) kwoty wypłacone innym przedsiębiorstwom ekspedycyjnym, których pomocą posługiwał się ekspedytor przy wykonywaniu zawartej umowy,
e) opłaty za ekspertyzę towaru,
f) należności kranowe, brzegowe i za przeładunek,

poniesione przez przedsiębiorstwa ekspedycyjne przy ładunkach zbiorowych na rachunek klienta (zleceniodawcy), w tych przypadkach, gdy umowa o ekspedycję opiewa na ryczałt wynagrodzenia.

Powyższe wyłączenie ma zastosowanie jedynie do tzw. ładunków zbiorowych (drobnicowych) przy ustalaniu obrotów, osiągniętych od dnia 1 lipca 1936 r. pod warunkiem:

a) prowadzenia przez przedsiębiorstwo ekspedycyjne prawidłowych ksiąg handlowych,
b) otworzenia w księgach handlowych odrębnego rachunku (konta) przesyłek zbiorowych, na którym z jednej strony będą księgowane wszystkie wpływy i należności z tytułu ładunków zbiorowych, a z drugiej strony wszystkie te wydatki, które w myśl niniejszego okólnika podlegają wyłączeniu z podstaw opodatkowania,
c) udowodnienia wydatków poniesionych przy każdej zbiorowej przesyłce oryginalnymi dokumentami (listami przewozowymi, rachunkami, kwitami itp.),
d) przedstawienia wykazu poszczególnych przesyłek, składających się na daną przesyłkę zbiorową.

Wyłączenie wydatków może nastąpić tylko do wysokości udowodnionej.

Wyłączenie wydatków nie może mieć w ogóle miejsca w przypadku dokonywania przewozu na własny rachunek ekspedytora, bądź jego własnym środkiem przewozowym. Dotyczy to również przypadków, gdy ekspedytor podejmuje się przewozu na własny rachunek, choć w rzeczywistości przewozu dokonała z jego ramienia osoba trzecia.

PROJEKT USTAWY
O KSIĘGOWYCH PRZYSIĘGŁYCH I ICH ASYSTENTACH
złożony przez posła Józefa Głowackiego

Wysoki Sejm uchwalić raczy:
załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 9 lutego 1937 r. (—) **Józef Głowacki**

(Dokończenie)

IX. PRZEPISY PZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Art. 72.

Wprowadza się następujące zmiany w kodeksie handlowym (rozp. Prez. Rzeczp. P. z dnia 30.6.1934 r. Dz. U. R. P. nr 57 poz. 502).

1) art. 216 otrzymuje brzmienie:

„Sąd rejestrowy na żądanie spólnika i spólników przedstawiających przynajmniej 1/10 część kapitału zakładowego może po wezwaniu zarządu spółki do złożenia oświadczenia wyznaczyć biegłych rewidentów spośród obcych, wciągniętych na listę księgowych przysięgłych, przedstawioną sądowi przez właściwą terytorialnie radę księgowych przysięgłych celem zbadania rachunkowości oraz działalności spółki".

2) art. 313 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Sąd rejestrowy właściwy według siedziby spółki wyznacza biegłych rewidentów w liczbie nieparzystej spośród osób wciągniętych na listę księgowych przysięgłych przedstawioną sądowi przez właściwą terytorialnie radę księgowych przysięgłych".

3) art. 376 otrzymuje brzmienie:

Każda spółka akcyjna powinna corocznie, począwszy od 31 grudnia 1937 roku, poddać bilanse rachunek strat i zysków tudzież sprawozdanie sporządzone przez zarząd badaniu przez biegłych rewidentów zarówno pod względem zgodności z księgami i dokumentami, jako też faktycznym stanem majątku i interesów spółki.

Biegłych rewidentów wyznaczy sąd rejestrowy z listy księgowych przysięgłych właściwej terytorialnie izby księgowych przysięgłych na wniosek rady księgowych przysięgłych. Biegli rewidenci sporządzają w dwóch egzemplarzach szczegółową opinię i złożą ją sądowi rejestrowemu, który jeden egzemplarz przez tenże sąd poświadczony wyda zarządowi spółki.

Rada księgowych przysięgłych wyznaczy wynagrodzenie za pracę biegłych rewidentów i zatwierdzi rachunek ich wydatków. Jeżeli zarząd spółki wynagrodzenia i wydatków biegłych rewidentów dobrowolnie nie uiści, sąd rejestrowy na wniosek rady księgowych przysięgłych, ściągnie je trybem przewidzianym dla ściągania opłat rejestrowych".

Art. 73.

4) Uchyla się w art. 697 Kodeksu Handlowego wyrazy od „z wyjątkiem art. 375 do końca artykułu".

Wprowadza się następujące zmiany w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 1930 o zastosowaniu przepisów prawa o spółkach akcyjnych do władz,

oraz do likwidacji towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (Dz. U. R. P. nr 66, poz. 523).

Art. 89 § 2 ust. 30 otrzymuje brzmienie:

„Każde towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych powinno corocznie, począwszy od 31 grudnia 1937 r., poddać bilans, rachunek strat i zysków, tudzież sprawozdanie sporządzone przez zarząd badaniu przez biegłych rewidentów, zarówno pod względem ich zgodności z księgami i dokumentami, jako też faktycznym stanem majątku i interesów towarzystwa.

Biegłych rewidentów wyznaczy sąd rejestrowy z listy księgowych przysięgłych właściwej terytorialnie izby księgowych przysięgłych na wniosek rady księgowych przysięgłych.

Biegli rewidenci sporządzą w dwóch egzemplarzach szczegółową opinię i złożą ją sądowi rejestrowemu, który jeden egzemplarz, przez tenże sąd poświadczony wyda zarządowi towarzystwa.

Rada księgowych przysięgłych wyznaczy wynagrodzenie za pracę biegłych rewidentów i potwierdzi rachunek ich wydatków. Jeżeli zarząd towarzystwa wynagrodzenia i wydatków biegłych rewidentów dobrowolnie nie uiści, sąd rejestrowy na wniosek księgowych przysięgłych ściągnie trybem przewidzianym dla ściągania opłat rejestrowych".

Art. 74.

Wprowadza się następującą zmianę w ustawie z dnia 13 marca 1934 r. w sprawie zmiany w ustawie o spółdzielniach (Dz. U. R. P. nr 38, poz. 342);

Art. 1. — 24 (końcowy ustęp) otrzymuje brzmienie:

„Rada spółdzielcza ustali normy kwalifikacyjne dla rewidentów, przeprowadzających rewizję w spółdzielniach z tym zastrzeżeniem, że z chwilą wejścia w życie prawa o księgowych przysięgłych rewidentem w spółdzielniach może być tylko księgowy przysięgły".

Art. 75.

W ciągu trzech lat od daty wejścia w życie prawa niniejszego nie ma zastosowania art. 10, natomiast księgowych przysięgłych Rzeczypospolitej zamianuje Minister Przemysłu i Handlu spośród kandydatów przedstawionych przez naczelną organizację związków księgowych, a zaopiniowanych przez: prezesa Sądu Apelacyjnego, prezesa izby Przemysłowo-Handlowej, przewodniczacego rady spółdzielczej.

Art. 76.

Kandydatem na księgowego przysięgłego może być księgowy, który:

a) posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich,
b) ma nieskazitelną przeszłość,
c) włada językiem polskim w słowie i piśmie, oraz wykaże, że odpowiada jednemu z następujących warunków:

1) jest zaprzysiężonym biegłym z zakresu księgowości przy sądzie lub izbie przemysłowo-handlowej, ma wyższe wykształcenie i co najmniej od 5 lat zajmuje się prowadzeniem lub kontrolą księgowości (rachunkowości),
2) jest zaprzysiężonym biegłym z zakresu księgowości przy sądzie, ma średnie wykształcenie i co najmniej 10 lat zajmuje się prowadzeniem lub kontrolą księgowości (rachunkowości),
3) ma wyższe wykształcenie i co najmniej od 10 lat zajmuje się prowadzeniem lub kontrolą księgowości, a ponadto wykonywał prace z zakresu ekspertyzy księgowości,

4) ma średnie wykształcenie i co najmniej od 15 lat zajmuje się prowadzeniem lub kontrolą księgowości, a ponadto wykonywał prace z zakresu ekspertyzy księgowości.

Art. 77.

Gdyby w niektórych województwach okazał się brak dostatecznej ilości osób, odpowiadających przepisom art. 76, Minister Przemysłu i Handlu może w drodze wyjątku wyznaczyć brakujących kandydatów na księgowych przysięgłych spośród innych osób zajmujących się prowadzeniem księgowości, o ile osoby te dają dostateczną gwarancję należytego wywiązywania się z obowiązków księgowego przysięgłego.

Art. 78.

Na listach kandydatów na księgowych przysięgłych przedkładanych Ministrowi Przemysłu i Handlu należy podać kwalifikacje każdego kandydata.

Art. 79.

Kto nieprawnie używa tytułu księgowego przysięgłego albo asystenta księgowego przysięgłego podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 złotych.

Art. 80.

Księgowi przysięgli jako wykonywujący samodzielnie wolne zajęcie zawodowe, opłacają podatek przemysłowy tylko w formie podatku od obrotu.

Art. 81.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Art. 82.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 marca 1937 r.

o uiszczaniu należności podatkowych papierami wartościowymi

(Dz. U. R. P. Nr 27 z 1937 r., poz. 197)

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych oraz zaległych składek i opłat na rzecz niektórych publicznoprawnych instytucji ubezpieczeń (Dz. U. R. P. z 1935 Nr 50, poz. 336) oraz w związku z postanowieniami: art. 36 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 31, poz. 265), art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 września 1933 r. o wypuszczeniu pożyczki wewnętrznej (Dz. U. R. P. Nr 67, poz 503) i art. 10 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 10) zarządzam co następuje:

§ 1. Należności [1]) w państwowych podatkach: gruntowym, od nieruchomości, przemysłowym, dochodowym (Dz. I), dochodowym (Dz. II) pobieranym na podstawie

art. 45 ustawy o państwowym podatku dochodowym, wojskowym, majątkowym, nadzwyczajnej daninie majątkowej, daninie lasowej oraz w grzywnach, wymierzonych przez władze skarbowe za naruszenie przepisów na podstawie ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134) lub innych przepisów, odnoszących się do wyżej wymienionych podatków — wraz z dodatkami państwowymi i odsetkami oraz odsetkami ulgowymi mogą być spłacane następującymi papierami wartościowymi:

a) **w całości** — należności **powstałe przed dniem 1 stycznia 1933 r., a w częściach** przypadających **na rzecz Skarbu Państwa** [2]) — należności **powstałe w czasie od dnia 1 stycznia 1933 r. do dnia 31 marca 1934 r.:**

1) 3% państwową rentą ziemską I i II serii,

2) złotymi $4^{1}/_{2}$% listami zastawnymi Państwowego Banku Rolnego lub świadectwami depozytowymi Państwowego Banku Rolnego, wydanymi wzamian tych listów,

3) skryptami dłużnymi Skarbu Państwa wystawionymi na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 374) [3]);

b) w częściach, przypadających na rzecz Skarbu Państwa — należności powstałe przed dniem 1 kwietnia 1934 r. [4]):

1) 5% pożyczką konwersyjną z r. 1924,

2) 5% kolejową pożyczką konwersyjną z r. 1926,

3) 3% premiową pożyczką inwestycyjną,

4) 6% pożyczką wewnętrzną (6% pożyczką narodową) [5]),

5) 4% pożyczką konsolidacyjną.

[1]) *Pojęcie należności w państwowych podatkach nie obejmuje dodatku na rzecz związków komunalnych. Co więcej—spłata papierami wartościowymi należności jest dopuszczalna jedynie pod warunkiem uiszczenia gotówką należności z tytułu dodatku na rzecz związków komunalnych (ob. niżej § 4 ust.1).*

[2]) *„Części przypadające na rzecz Skarbu Państwa" są to te części podatku, które według jego konstrukcji przypadają z danej należności na Skarb Państwa. Reszta podatku winna być wpłacona gotowizną (ob. § 4 ust. 2). Jeśli podatek według swojej konstrukcji przypada w całości na rzecz Skarbu Państwa (np. podatek przemysłowy bez dodatku na rzecz związków komunalnych, podatek dochodowy, majątkowy, nadzwyczajna danina majątkowa), ma zastosowanie, naszym zdaniem, omawiany pkt a § 1 w części, w której jest mowa o należnościach powstałych w czasie od 1 stycznia 1933 r. do dnia 30 marca 1934 r.*

[3]) *Dotyczy tylko osób, które wykażą, że one lub ich spadkodawcy otrzymali te skrypty tytułem wynagrodzenia za grunty przymusowo wykupione lub przejęte na własność Skarbu Państwa (ob. niżej § 5 pkt. 8).*

[4]) *A więc nie tylko należności powstałe w okresie czasu od 1 stycznia 1933 r. do 1 marca 1934 r., ale i w czasie przed 1 stycznia 1933 r.*

[5]) *Dotyczy tylko osób, które są a) pierwonabywcami tych obligacji, b) które nabyły te obligacje na zasadzie formalnego przelewu w myśl obowiązujących przepisów o obrocie obligacjami tej pożyczki, c) które wykażą, że obligacje otrzymały tytułem spadku lub legatu po osobie wymienionej w obligacji (ob. niżej § 5 pkt 7).*

§ 2. Należności w podatkach: spadkowym i od darowizn wraz z dodatkiem państwowym oraz nalenżymi odsetkami i odsetkami ulgowymi mogą być spłacane:

a) powstałe przed dniem 1 kwietnia 1934 r:

1) 3% państwową rentą ziemską I i II serii,

2) złotymi 4 1/2% listami zastawnymi Państwowego Banku Rolnego,

3) skryptami dłużnymi Skarbu Państwa wystawionymi na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 374),

4) 5% pożyczką konwersyjną z r. 1924,

5) 5% kolejową pożyczką konwersyjną z r. 1926,

6) 3% premiową pożyczką inwestycyjną,

7) 4% pożyczką konsolidacyjną;

b) powstałe po dniu 31 marca 1934 r. — 4% pożyczką konsolidacyjną, lecz nie więcej niż 25.000 zł na poczet należności poszczególnego płatnika;

c) bez względu na czas powstania należności—6% pożyczką wewnętrzną (6% pożyczką narodową).

§ 3. [6]) 1) Posiadacze obligacyj 3% państwowej renty ziemskiej I i II serii, **którzy wykażą, że oni lub ich spadkobiercy otrzymali je tytułem wynagrodzenia za nieruchomości przymusowo od nich wykupione lub też jako spłatę ich wierzytelności w wyniku przeprowadzonego przez sąd rozdziału wynagrodzenia, mogą spłacać tymi** obligacjami należności z tytułu wymienionych w **§ 1** podatków wraz z dodatkami państwowymi i odsetkami oraz odsetkami ulgowymi **również powstałe po dniu 31 marca 1934 r. do wysokości połowy tych należności przy jednoczesnej spłacie drugiej połowy w gotówce.** Należności w **podatkach spadkowym i od darowizn,** wymienione w **§ 2,** osoby te mogą spłacać obligacjami 3% państwowej renty ziemskiej I i II serii w **całości bez względu na czas powstawania tych należności.**

2) Przepisy poprzedniego ustępu mają **odpowiednie zastosowanie do posiadaczy złotych 4 1/2% listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego,** którzy wykażą, że oni lub ich spadkodawcy otrzymali te listy **tytułem wynagrodzenia za grunty sprzedane z parcelacji od nabywców, którym zostały udzielone pożyczki w tych listach.**

[6]) *§ 3 ma zastosowanie do osób, które uzyskały te obligacje w związku z realizacją reformy rolnej, lub ich spadkobierców.*

§ **4.** 1) **Spłata** należności podatkowych papierami wartościowymi (§§ 1—3) jest dopuszczalna **tylko w razie jednoczesnego uiszczenia gotówką: należnych kosztów egzekucyjnych, dodatków nie na rzecz Skarbu Państwa oraz odsetek i odsetek ulgowych należnych od tych dodatków nie na rzecz Skarbu Państwa** [7]).

2) W przypadkach, w których papierami wartościowymi może być uiszczona tylko część należności podatkowej wraz z dodatkami państwowymi i odsetkami bądź odsetkami ulgowymi, przypadająca na rzecz Skarbu Państwa — spłata papierami wartościowymi jest dopuszczalna tylko **w razie jednoczesnego uiszczenia gotówką pozostałej części należności nie przypadającej na rzecz Skarbu Państwa** (dodatki i udziały niepaństwowe) oraz kosztów egzekucyjnych [8]).

[7]) *Np. koszty egzekucyjne przy egzekwowaniu należności z tytułu podatku przemysłowego od obrotu, sam dodatek komunalny do podatku od obrotu (dziś nieistniejący) i odsetki od tego dodatku muszą być uiszczone gotówką.*

[8]) *Ob. wyżej uwaga 2.*

(dokończenie w nast. n-rze)

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

52.

UDOKUMENTOWANIE ZAPISÓW DO KSIĄG.

Brak dokumentów do poszczególnych zapisów księgowych dyskwalifikuje księgi handlowe, o ile kupiec miał możność uzyskania odnośnych dokumentów. NTA, 15 stycznia 1937 r., l. rej. 8211/34.

Z uzasadnienia. K. J. w zeznaniu o obrocie uzyskanym w 1932 r. ze skupu zboża, nasion i ziemiopłodów wykazał obrót w kwocie 38.586.85 zł. według $^1/_2$% stawki podatkowej, ofiarując jako dowód księgi handlowe, w aneksie zaś do zeznania wykazał sumę 77.324.98 zł. z tytułu eksportu. Komisja Szacunkowa uchwałą z 8 kwietnia 1933 r. ustaliła obrót płatnika na sumę 250.000 zł., opodatkowując go według 2% stawki oraz uznając księgi za nieprawidłowe z powodu braku rachunków i faktur jako dowodów przychodowych i rozchodowych, na podstawie których dokonywane było księgowanie. Na skutek wniesionego odwołania, Komisja Odwoławcza orzeczeniem z 20 czerwca 1934 r. zniżyła obrót do sumy 150.000 zł., poza tym jednak odwołanie oddaliła. Na to orzeczenie wniesiona została skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który rozważył, co następuje:

Zwalczając zaskarżone orzeczenie, twierdzi skarga, iż niema przepisu, któryby wymagał jako podstawy dla księgowania rachunków i faktur. W tym względzie jednak władza słusznie powołuje się w odpowiedzi na skargę na przepis ust. 3 art. 76 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, z którego wynika, że wpisy w księgach powinny być uzasadnione dokumentami i rachunkami. **Gdyby nawet uznać za słuszne twierdzenie skargi, że „tu idzie o skup zboża u rolników, którzy rachunków ani faktur nie wystawiają", to skarżący byłby zwolniony od alegowania wpisów dotyczących zakupu zboża.** Jak jednak wynika z treści zaskarżonego orzeczenia, władza odrzuciła księgi nie tylko z tego powodu, że skarżący nie posiada dokumentów przychodowych, ale także z tego powodu, że nie posiada on dokumentów rozchodowych. Skarżący zaś nie twierdzi, że zboże sprzedaje także rolnikom. Gdy zaś skarga w związku z uznaniem ksiąg handlowych za nieprawidłowe zaskarżonemu orzeczeniu innych zarzutów nie stawia, należało ją uznać w tym punkcie za nieuzasadnioną.

Ust. 3 art. 76 ustawy o państwowym podatku przemysłowym nie obowiązuje. W myśl § 1 art. 81 OP: „Za prawidłowe uważa się księgi, prowadzone w myśl przepisów obowiązującego kodeksu handlowego oraz zasad księgowości i zwyczajów handlowych".

Jakkolwiek obowiązuje obecnie przepis o odmiennym brzmieniu, sytuacja prawna zmianie nie uległa. Nauka księgowości przyjmuje jako zasadę, że każdy zapis winien być udokumentowany. Prof. Lulek w swoim „Metodycznym Podręczniku Księgowości Kupieckiej" (część I, Kraków 1922 s. 4) zauważa: „Księgi handlowe prowadzi się nie z pamięci, lecz zawsze na podstawie dokumentów, do których należą otrzymane listy, rachunki, faktury, noty eskontowe itp. lub odpisy (odbitki) takich dokumentów wysłanych interesantom, nadto kwity, weksle, przekazy, czeki, kupony,

dokumenty przewozowe itp. Wszystkie te dokumenty układa się i numeruje w porządku chronologicznym, a w kolumnie powoławczej zapisuje się odnośną liczbę porządkową; na samym zaś dokumencie zaznacza się stronę lub folio tej księgi, w której dana zaszłość została zapisana. Wszystkie dokumenty księgowe należy przechowywać tak samo jak i księgi, albowiem mogą one oddać wielkie usługi jako środek dowodowy w procesie, którego nigdy nie można przewidzieć".

Takie stanowisko zajął Komitet Naukowy Związku Księgowych w Polsce, pod przewodnictwem prof. W. Góry i przy udziale referenta A. Bieńka (Normalizacja podstawowych zagadnień księgowości, część I Warszawa 1934 r. s. 10).

NTA zasadę tę przyjął w całym szeregu wyroków (1.X 1930 l. rej. 3628/28; 19.XI 1932 r. l. rej. 6456/31. OPA Nr. 7—8/33 poz. 367; 14.XII 1933 r. l. rej. 7546/30, OPA Nr. 5/34, poz. 672; 6.II 1933 r. l. rej. 5019/31. OPA Nr. 3/33, poz. 181; 4.XII 1933 r. l. rej. 3684/31, OPA Nr. 4/34, poz. 631; 10.IV 1933 r. l. rej. 2609/31; 13.II 1932 r. l. rej. 1079/30; 18.V 1932 r. l. rej. 2515/30).

Omawiany wyrok NTA z dnia 15 stycznia 1937 r. l. rej. 8211/34 w uzasadnieniu wypowiada pogląd, że tylko w tym przypadku kupiec jest wolny od obowiązku udokumentowania poszczególnych pozycyj ksiąg handlowych, o ile nie miał możności uzyskania odnośnych dokumentów (w przypadku — wobec skupu zboża u rolników, którzy faktur nie wystawiają).

Ten pogląd jest oparty na zwyczajach handlowych i zasadach księgowości. „Zwyczaj handlowy i zasady rachunkowości wymagają, aby każdy wpis do ksiąg handlowych był oparty na dokumencie, który ma potwierdzać fakty opisane w księdze. Jednakże od tej zasady zwyczaj handlowy uznaje wyjątki. Gdy mianowicie towarzyszące okoliczności uniemożliwiają lub bardzo utrudniają zdobycie potrzebnych autentycznch dokumentów, tam zwyczaj handlowy pozwala na wpisy bez dokumentów lub zadowala się tz. dokumentami wewnętrznymi, tj. wystawionymi przez samego właściciela przedsiębiorstwa lub jego pracowników, a nie przez osoby obce do tego właściwie powołane. Do takich wypadków należą m. in. zakupna targowe od włościan, przekupniów, handlarzy itp., którzy kwitów na otrzymanie sum pieniężnych z reguły nie wystawiają, nawet jeżeli umieją pisać. Nadto należą tu wydatki dokonane w czasie podróży, na które niema ani oryginalnych biletów kolejowych (oddanych przy wyjściu ze stacji kolejowej), ani biletów automobilowych, ani pokwitowanych rachunków restauracyjnych, kwitów na wypłacone napiwki itp. Na takie wydatki nieudokumentowane pryncypał, ewentualnie jego pracownik, wystawia wykaz, który nie jest kwitem, bo nie jest wystawiony ani podpisany przez odbiorcę zapłaty. Zwyczaj handlowy uznaje takie „dokumenty wewnętrzne" za wystarczające dowody księgowe. Także sprzedaże sklepowe w drobnych ilościach odbywają się bez wystawienia kwitów odbiorcom ze wzglę-

du na obciążenie manipulacji ogromną masą drobiazgowej pracy. Suma pieniędzy wpłacona do kasy z takich sprzedaży, a stwierdzona jednorazowo po upływie pewnego okresu (dnia, pół dnia) bywa wpisywana jako przychód do księgi kasowej bez żadnego dokumentu, tak że sam wpis jest jedynym śladem i dowodem, że do kasy wpłynęło tyle pieniędzy, ani więcej ani mniej" (Prof. Lulek OPA 1936 r. poz. 1429).

Z PRAKTYKI WŁADZ SKARBOWYCH

AUKCJE FUTRZARSKIE — SPRAWY PODATKOWE

Izba Przemysłowo-Handlowa w Wilnie zwróciła się ostatnio do Ministerstwa Skarbu o zwolnienie od obowiązku opłacania podatku przemysłowego pośrednich transakcji eksportowych na skórki futrzane, dokonywanych via Aukcje, z tym, by zwolnienie od podatku przysługiwało odnośnym firmom z urzędu (t. j. bez obowiązku składania indywidualnych podań) i dotyczyło obrotów dokonanych od dnia 1.I.1937 r., począwszy, pod warunkiem: a) prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, b) przedłożenia zaświadczenia Komitetu Wykonawczego Aukcyj Futrzarskich w Wilnie, stwierdzającego, że dana transakcja została zawarta w celach eksportowych i że skórki futrzane zostały wywiezione poza granice celne Rzeczypospolitej Polskiej.

Wystąpienie swoje Izba motywowała tym, że gdyby tego rodzaju transakcje były dokonywane bezpośrednio przez właścicieli tych skórek, to korzystałyby one w całej pełni ze zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu. Problem polega jednak na tym, iż sam charakter Aukcyj i technika ich fukcjonowania uniemożliwiają dostawcy (właścicielowi) skórek futrzanych dostarczenie dowodów, stwierdzających fakt przejścia odnośnych przesyłek przez granicę celne Państwa, gdyż wszystkie tego rodzaju dowody opiewają na Komitet Wykonawczy Aukcyj Futrzarskich, który nie jest właścicielem wchodzącego w grę towaru, lecz tylko pobiera prowizję z tytułu dokonanych transakcyj. Ponieważ jednak sam fakt eksportu jest poza wszelkim sporem pozbawienie tego rodzaju transakcji z ulg w podatku przemysłowym od obrotu jedynie ze względów natury formalnej byłoby nietylko merytorycznie niesłuszne, lecz i gospodarczo nieuzasadnione.

Ponadto Izba, powołując się na odnośne przepisy ustawy o państwowym podatku przemysłowym, wystąpiła z wnioskiem o uchylenie zarządzenia Wileńskiej Izby Skarbowej, zobowiązującego dostawców towaru na Aukcje Futrzarskie w Wilnie do zaopatrywania się w karty rejestracyjne. Dostawca (właściciel) towaru nie posiada na Aukcjach żadnych kiosków i stoisk, zaś sprzedaży aukcyjnej dokonuje nie dostawca towaru, lecz Komitet Wykonawczy Aukcyj Futrzarskich w Wilnie w imieniu i na rachunek dostawców (właścicieli) skórek futrzanych. Nie ma zatem żadnych podstaw do wykupywania przez dostawców skórek (kupców, przemysłowców, farbiarzy itd.) z tytułu sprzedawania należącego do nich towaru na Aukcjach Futrzarskich ani świadectw, ani kart rejestracyjnych, gdyż nie mają tu miejsca okoliczności, pociągające za sobą obowiązki, przewidziane w art 10 i 22 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 18 MARCA 1937 R.
L. D. V. 3961/1/37
w sprawie pobierania opłaty stemplowej od podań o skażenie tłuszczów.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 8 z 1937 r., poz. 250)

W związku z zapytaniem jednej z Dyrekcji Ceł co do pobierania opłat stemplowych od podań składanych w sprawie skażenia tłuszczów przywożonych z zagranicy, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

Przewidziany w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 sierpnia 1935 r. o odprawie celnej tłuszczów (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 421 z 1935 r.), „wniosek strony, zamieszczony w zgłoszeniu celnym", o skażenie przywożonych z zagranicy tłuszczów i olejów środkami i w sposób przewidziany w §§ 5 i 6 tegoż rozporządzeuia— jest wolny od opłaty stemplowej na podstawie art. 142 p. 7 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 404 z 1935 r.), jako podanie tyczące się ustawowo zakazanych obniżek w zakresie danin publicznych.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż wobec brzmienia § 7 powołanego rozporządzenia o odprawie celnej tłuszczów, uznać należy, iż przekazywanie tłuszczów, podlegających skażeniu do zakładów przemysłowych, przerabiających surowiec, lub specjalnie urządzonych skażalni, następować powinno z urzędu; strona obowiązana jest jedynie wskazać miejsce, gdzie ma nastąpić skażenie, przy czym wskazanie takie nie stanowi podania i podlega opłacie stemplowej.

Dyrektor Departamentu:
(—) St. Fr. Królikowski

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 5 MARCA 1937 R.
L. D. V. 13480/1/36
w sprawie zbierania informacji podatkowych w ubezpieczalniach społecznych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 8 z 1937 r., poz. 260)

Na sprawozdanie z dnia 28 listopada 1936 r. Nr. II 35 (bI) KO/2336 Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej wyjaśnia, że ubezpieczalnie społeczne w rozumieniu art. 60 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. 14, poz. 134) są władzami samorządowymi, sprawującymi część administracji publicznej zamiast Państwa, wobec czego obowiązane są one do świadczeń i znoszeń przewidzianych w tym artykule.

Przy wydawaniu niniejszego wyjaśnienia Ministerstwo Skarbu kierowało się motywami wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 1931 r. Nr I. C. 2261/30 w sprawie M. Brzozowica.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 10 MARCA 1937 R.
L. D. V. 33884/4/37
w sprawie świadectw przemysłowych na rok 1937 dla hurtowników tytoniowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 8 z 1937 r., poz. 262)

Wobec odroczenia przez Dyrekcję Polskiego Monrpolu Tytoniowego terminu rozwiązania umów z wszystkimi hurtownikami do dnia 30 czerwca 1937 r., Ministerstwo

Skarbu zmienia ustęp końcowy okólnika z dnia 28 grudnia 1936 r L. D. V. 45141/4/36 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1937 r. Nr 1, poz. 30) nadając mu brzmienie następujące:

„W przypadkach dalszego prowadzenia hurtowni (po 30 czerwca 1937 r.) hurtownicy winni uiścić do tej daty dopłatę do ceny całorocznego świadectwa przemysłowego".

Dyrektor Departamementu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 11 MARCA 1937 R. L. D. V. 20676/2/37

w sprawie obliczania wysokości zwrotów przypadających na nieczłonków spółdzielni.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 8 z 1937 r., (poz. 263)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 16 grudnia 1936 r. l. rej. 4174/34, 4209/34 i 6099/35.

W tej mierze należy stwierdzić, że przedmiotem podziału z tytułu „nadpłat i i zwrotów", a więc i podstawą obliczenia wysokości przypadających zwrotów na nieczłonków nie może być ani suma ustalonego dla celów wymiaru podatku dochodowego dochodu — w skład którego wchodzą również wydatki niepotrącalne ze stanowiska podatkowego, ale dla rachunkowości spółdzielni będące niewątpliwie kosztami handlowymi, ani też całkowity zysk bilansowy, bez względu na sposób jego rozdziału, a więc bez uwzględnienia wydzielonych z zysku kwot na cele stanowiące koszty handlowe lub na fundusze rezerwowe, niepodzielne między członków i nie dające członkom innych korzyści, jak tylko możność pokrycia z nich strat przyszłych lat. Przedmiotem tego podziału są tylko zyski bilansowe, rozdzielone w jakiejkolwiek formie między członków lub użyte w inny sposób z korzyścią dla członków, poza zapewnieniem im pokrycia przyszłych strat spółdzielni.

Dyrektor Departamentu
(—) Dr. J. Lubowicki

OKOLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 MARCA 1937 R. L. D. V. 34149/4/37

w sprawie upoważnienia Izb Skarbowych do przyznawania ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 8 z 1937 r., poz. 264)

W celu usprawnienia pracy władz skarbowych oraz szybszego załatwienia podań płatników Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 19 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z roku 1936 Nr. 46, poz. 339) przenosi na Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego) uprawnienia do przyznawania ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1937, oraz do załatwienia nierozstrzygniętych jeszcze podań o ulgi w świadectwach za lata ubiegłe, według zasad następujących:

1) Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) upoważnione są do darowania płatnikom skutków wniesienia podań o ulgi po terminach, wyznaczonych w części II ustęp drugi okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 27 listopada 1936 r. L. D. V. 44684/4/36 (D. U. M. S. Nr. 32, poz. 978).

2) W gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie przypadkach, Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) upoważnione są do przyznawania na podstawie indywidualnych podań ulg w świadectwach przemysłowych na rok 1937 nie objętych powołanym wyżej okólnikiem z dnia 27 listopada 1936 r., tudzież ulg w świadectwach za lata ubiegłe; ulgi z tego tytułu mogą być udzielane w tych przypadkach, kiedy nabycie właściwego świadectwa podważałoby rentowność przedsiębiorstwa bądź też zagrażało dalszej jego egzystencji.

3) W razie przyznania ulg Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) upoważnione są również do uchylenia swych poprzednich decyzji oraz do umarzania kar pieniężnych z art. 178 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 roku Nr. 14, poz. 134).

4) Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu nie będzie rozpatrywać indywidualnych podań o ulgi w świadectwach przemysłowych, a Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) oraz Urzędy Skarbowe winny przy sposobności informować płatników, że kierowanie przez nich podań tej treści jest bezcelowe i opóźnia tok ich załatwienia.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr 25 z dn. 5 kwietnia 1937 r.

Ustawy — o ratyfikacji konwencji dla ułatwienia międzynarodowego obiegu filmów, mających charakter wychowawczy, podpisanej w Genewie dnia 11 października 1933 r. (poz. 163); — o ratyfikacji protokułu polsko-szwedzkiego, podpisanego w Warszawie dnia 3 lipca 1936 r., zmieniającego protokuł handlowy polsko-szwedzki, podpisany dnia 21 października 1933 r. (poz. 165); — o ratyfikacji podpisanego w Warszawie dnia 12 sierpnia 1936 r. protokułu dodatkowego do konwencji handlowej i nawigacyjnej między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką, podpisanej dnia 10 lutego 1934 r. (poz. 166); — o ratyfikacji porozumienia polsko-niemieckiego z dnia 18 lipca 1936 r., dotyczącego uzupełnienia umowy gospodarczej między Polską a Niemcami z dnia 4 listopada 1935 r. (poz. 167); o ratyfikacji drugiego porozumienia do umowy gospodarczej między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4 listopada 1935 r., podpisanego w Warszawie dnia 19 października 1936 r. (poz. 168);—o ratyfikacji protokułu taryfowego polsko-finladzkiego, podpisanego w Warszawie dnia 16 lipca 1936 r. (poz. 169);—o ratyfikacji prowizorycznego układu handlowego między Polską a Francją oraz układu płatniczego między Polską a Francją, podpisanych w Paryżu dnia 18 lipca 1936 r. (poz. 170).

Rozporządzenie Ministrów Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o dozorze nad wyrobem i obiegiem mąki i wyrobów mącznych (poz. 171); — Rolnictwa i Reform Rolnych wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o przejęciu na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej niektórych wierzytelności Państwowego Banku Rolnego (poz. 172);—Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości o komunalnych kasach oszczędności (poz. 173).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 27 z dn. 8 kwietnia 1937 r.

Ustawy—o dodatkowych kredytach na rok 1934/35 (poz. 187); — o dodatkowych kredytach na rok 1936/37 (poz. 188);—o zmianie ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzwyczajnej daninie majątkowej (poz. 189);—o zmianie Rozporządzenia Prezydenta Rze-

czypospolitej z dnia 1 czerwca 1927 r. o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni (poz. 190).

Rozporządzenia Ministrów -- Skarbu o uiszczaniu należności podatkowych papierami wartościowymi (poz. 197);—Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zaliczania na poczet należności podatkowych skryptów dłużnych Skarbu Państwa (poz. 198);—Skarbu o zmianie w organizacji urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Nowogródku (poz. 199);—Skarbu w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 16 stycznia 1937 r. o obliczeniu i poborze nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontygentowej w 1937 r. (poz. 200);—Komunikacji wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o uzupełnieniu „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych” (poz. 203);— Przemysłu i Handlu o czynnościach rozrachunkowych związanych z obrotem towarowym i turystycznym polsko-jugosłowiańskim (poz. 204).

Oświadczenia rządowe w sprawie przystąpienia W. M. Gdańska do porozumienia między Rzecząpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad w formie not, wymienionych w Moskwie dnia 31 marca 1936 r., o opłatach portowych (poz. 206).

KALENDARZ PODATKOWY

W drugiej połowie kwietnia 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 kwietnia — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 marca 1937 r.

Do 7 kwietnia—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wypłaconych przez służbodawcę w marcu 1937 r.

Do 15 kwietnia — pierwsza rata (połowa) podatku dochodowego różnicowego od kumulacji uposażeń otrzymanych w roku poprzednim od kilku służbodawców, bądź też od kumulacji dwóch lub kilku wynagrodzeń, otrzymanych w roku poprzednim od jednego służbodawcy; podatek ten jest płatny przez pracowników; pracownik winien obliczyć podatek na przepisanym formularzu.

Do 20 kwietnia — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni kwietnia 1937.

Do 25 marca—zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu marcu 1937 przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III i IV kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 25 kwietnia — zaliczka kwartalna na podatek od obrotu osiągniętego za ubiegły kwartał przez innych płatników, prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Do 30 kwietnia — pierwsza rata półroczna podatku od lokali (połowa) za pierwsze półrocze 1937 r.

Do 30 kwietnia—pierwsza rata (połowa) podatku gruntowego za pierwsze półrocze 1937 r.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w kwietniu 1937 oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w kwietniu 1937.

PORADNIA

F. Ł. W myśl art. 24 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym **na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego, gminy i powiatowe związki samorządowe mogą pobierać na podstawie uchwał organów stanowiących, dodatki do państwowego podatku dochodowego.** Według wyroku NTA z dnia 8 maja 1929 r. 1. rej. 2368/27, ulgi z art. 27 ustawy o podatku dochodowym (z tytułu utrzymania rodziny) są bez wpływu na wysokość dochodu podatkowego, będącego podstawą wymiaru dodatku komunalnego. W związku z tą judykaturą — przypuszczać należy — nowela do ustawy o podatku dochodowym, DURP, 1935, poz. 518, uzupełniła przepis ust. 2 art. 24 lit. A przepisem następującym: „Gdyby na podstawie ulg przyznanych z art. 27 i 29 wypadło zmniejszyć stopę podatkową poniżej pierwszego stopnia, następuje zupełne zwolnienie od dodatku.

B. H. I. **Zagadnienie. Przy sporządzeniu inwentarza na 31 grudnia 1935 roku przedsiębiorstwo oznaczyło remanent towaru jako pozostałość nie nadającą się do sprzedaży i wartość tegoż spisała na straty. W roku 1936 przedsiębiorstwo sprzedało z towaru uznanego jak wyżej za bezwartościowy pewną część za sumę ogólną 1400 zł. różnym odbiorcom. Czy przychód ze sprzedaży towaru spisanego w poprzednim okresie na straty stanowi zysk podlegający opodatkowaniu?** — Przychód ten jest oczywiście przychodem otrzymanym z prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego i jako taki podlega opodatkowaniu w myśl art. 6 ustawy o podatku dochodowym, przy czym zyskiem brutto będzie cała suma przychodu, gdyż cena własna towaru przez spisanie go na straty została sprowadzona do zera.

Jeśli Pan w roku 1936 prowadził przedsiębiorstwo na podstawie świadectwa IV kategorii handlowej zamiast III i nie prowadził ksiąg handlowych, nie ma Pan obowiązku składania zeznania o obrocie, ani dochodzie.

H. St.

I. Jest dopuszczalne **prowadzenie ksiąg handlowych poza siedzibą przedsiębiorstwa.**

II. W myśl § 2 art. 85 OP **badanie (rewizję) przeprowadza się zasadniczo u płatnika lub w wyjątkowych wypadkach w lokalu urzędu.** Odpowiednio do tego § 179 Instrukcji Podatkowej stanowi, że badanie ksiąg handlowych w przypadkach prowadzenia ich poza okręgiem właściwej władzy wymiarowej, uskutecznia na żądanie tej władzy urząd skarbowy, w którego okręgu księgi są prowadzone. Z tego wniosek, że zasadniczo urząd skarbowy właściwy dla miejscowości S. **może** zażądać, o ile zachodzą warunki wyjątkowe, dostarczenia ksiąg do lokalu urzędu.

III. Skoro **buchaltor pracuje u siebie w domu przy pomocy praktykantów,** nie jest on pracownikiem znajdującym się w stosunku najmu pracy: brak jest zależności od pracodawcy (godziny pracy), zaś przedmiotem umowy nie jest sama praca, lecz jej wynik.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półroc., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15